

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та підприємництва

А.А. Брояка
« 19 » травня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Освітньо-професійна програма Економіка

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва
Протокол № 6
від «23» березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 8
від «19» квітня 2021 р.

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну
Паламаренко Яна Вікторівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки, електронна адреса: palamarenko@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 23. Національна економіка;

кількість кредитів ЄКТС – 4;

кількість годин – 120 годин, у тому числі 30 аудиторних годин, 90 години самостійна робота.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 3 курс, 6 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Організація торгівлі належить до навчальних дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Економіка підприємства», «Аграрна політика та земельні відносини».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Аграрна політика та земельні відносини».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента «Національна економіка» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – довести основні теоретичні положення сучасної економіки до оволодіння студентами економічних спеціальностей; надати допомогу в започаткуванні у студентів навичок та вмінні використовувати теоретичний інструментарій в дослідженні економічної поведінки господарювання, а також можливостей її прогнозування; демонструвати можливостей мікроекономіки як інструменту для прийняття рішень менеджерами.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо використання мікроекономічних моделей у наукових дослідженнях, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність проявляти ініціативу у прийнятті підприємницьких рішень, здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати

5.3. Задачі вивчення дисципліни – теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувані такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

програмні результати:

РН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

PH 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

PH 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

PH 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

PH 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (hardskills): практичні навички (систематизація знань з організації торгівлі в сучасних умовах господарювання, використовується аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Програма дисципліни орієнтована на глибоке засвоєння та вивчення, що полягає у формуванні знань про закономірності становлення, функціонування та розвитку національної економіки як динамічної системи та підсистеми світового господарства з позицій виділення загальних тенденцій еволюції економічних систем та особливостей вітчизняної практики господарювання.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна Робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе	2	2	12
2,3	Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки	2	2	12
4,5	Тема 3. Економічний потенціал національної економіки	2	2	10
6,7	Тема 4. Інституціональні чинники функціонування національної економіки	2	2	12
8,9	Тема 5. Державне управління та державне регулювання національної економіки	2	2	12

10,11	Тема 6. Структурна політика та структурна перебудова національної економіки	2	2	10
12,13	Тема 7. Прогнозування, програмування та планування розвитку національної економіки	2	1	10
14,15	Тема 8. Політика економічного зростання в національній економіці	4	1	12
Разом		16	14	90

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять та лекційних занять (опрацювання літературних джерел)	14	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Розв'язування типових задач та ситуаційних вправ, заповнення таблиць, моделювання схем, виконання тренувальних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і простого відтворення раніше отриманих знань	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Групові та індивідуальні творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист проєктів, вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, таблиць)	32	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Контрольні роботи та тестування (опрацювання тестів згідно теми практичного заняття, самостійне розв'язування типових задач, письмове оформлення завдань)	24	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		90		

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Желюк Т.Л., Попович Т.М. Національна економіка: навч. посіб. К.: Знання, 2011. 463 с.
2. Петкова Л.О., Пустовіт Р.Ф., Ходжаянта А.О. Національна економіка: навч. посіб. К.: «МП Леся», 2009. 288 с.
3. Круша П.В. Національна економіка: підручник. К.: Каравела; Піча Ю.В., 2008. 416 с.
4. Гринів Л.С., Кічурчак М.В. Національна економіка: Навч. посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2009. 464 с.
5. Тарасевича В.М. Національна економіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 280 с.
6. Базилевич В., Лукьянов В., Писаренко Н., Квіцінська Н. Мікроекономіка: Опорний конспект лекцій. К: Четверта хвиля, 1998.
7. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка: навч. посіб. М-во освіти і науки України. 3-е вид., перероб. і доп.. К.: , 2019. 348 с.
8. Косік А.Ф., Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури, 2008. 416 с.
9. Будаговська С., Кілієвич О., Луніната І. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. К: Видавництво Соломії Пав-личко «Основи», 2001. 517 с.

10. Дружиніна В.В., Черноус О.І. Мікроекономіка: Навчальний посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. 256 с.
11. Стеблій, Г.Я. Мікроекономіка: Навчальний посібник. К.: , 2007. 221 с.
12. Ястремський, О.І. Основи мікроекономіки: підручник / 2-е вид., перероб. і доп., з Модельно-комп'ютерним додатком на лазерному диску. К.: , 2007. 582 с.

Додаткові

1. Business economics URL:
[https://www.icsi.edu/media/website/Business%20Economics%20\(FndProg\).pdf](https://www.icsi.edu/media/website/Business%20Economics%20(FndProg).pdf)
2. Antonina A Broyaka The Information Support of Agricultural Information-Advisory Activity in Ukraine as the Key Component of Its Development. Business Inform 2017/1/1. № 474. p.130-136.
3. Olha Khaietska, Mark Myronenko, Olena Polova, Natalia Koval Capitalization of banks: theory, practice and directions of ensuring. Banks and Bank Systems. 2018. Pp. 173-183.
4. Andrii Sakhno, Iryna Salkova, Antonina Broyaka, Nataliia Priamukhina. A Methodological Analysis for the Impact Assessment of the Digitalisation of Economy on Agricultural Growth. International Journal of Advanced Science and Technology Vol. 29, No. 8s, 2020, pp. 242-249.
5. Andrii Sakhno, Iryna Salkova, Nataliia Polishchuk, Lesia Kucher, Inna Stashko. Efficiency of managing liabilities of enterprises of different types of economic activities European Journal of Sustainable Development. 2020. No.9 (1). Pp. 423-431.
6. Sakhno Andrii, Oksana Hryvkivska, Iryna Salkova, Lesia Kucher Evaluation of the Efficiency of Enterprises by the Method of Analysis of Functioning Environment. Journal of Environmental Management and Tourism. Summer 2019. Volume X, Issue 3 (35). pp. 499-507.
7. Sakhno Andrii, Natalia Polishchuk, Iryna Salkova, Anatolii Kucher. Impact of Credit and Investment Resources on the Productivity of Agricultural Sector. European Journal of Sustainable Development. 2019. 8, 2. Pp. 335-345.
8. Брояка А.А., Хаєцька О.П. Сучасний стан та тенденції інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств харчової промисловості. Економіка. Фінанси. Менеджмент. 2018. №7. С. 53-64.
9. Брояка А.А. Аналіз основних макроекономічних індикаторів соціально-економічного розвитку України. The problems of economy 2018. №1 . С.42-49.
10. Гончарук І.В., Старосуд В.І., Мулик Т.О. Фінансові результати сільськогосподарських підприємств: механізм формування та аналітична оцінка (на прикладі Ялтушківської дослідно-селекційної станції ІБК І ЦБ НААН України). Економіка. Фінанси. менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. № 3. С. 18-34.
11. Гончарук І. В. Роль фінансового планування у розвитку малого і середнього бізнесу. Ефективна економіка. 2017. № 9. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5770>

12. Гончарук І.В. Управління дебіторською заборгованістю у сільськогосподарських підприємствах: фінансово-обліковий аспект / Під заг. ред. О.М. Варченко. Біла Церква: БНАУ, 2019. 288 с.
13. Дюк А.А. Формування організаційно-економічного потенціалу стратегічного розвитку підприємств за умов трансформаційних перетворень. Причорноморські Економічні студії. Науковий журнал. 2018. № 26 Ч.1.С. 139-144.
14. Коломієць Т.В. Роль інформаційних ресурсів у процесі формування інтелектуального капіталу підприємства. Ефективна економіка. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/>
15. Красняк О. П., Мицик В. О. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємства в сучасних ринкових умовах. Ефективна економіка. 2019. № 11. С. 9
16. Паламаренко Я.В. Венчурне інвестування як орієнтир інноваційного розвитку підприємств АПК України. Електронне наукове фахове видання. Інфраструктура ринку. 2018. № 23. С. 60-68.
17. Паламаренко Я.В. Концептуальні засади формування стратегії інноваційного розвитку підприємств АПК України. Інфраструктура ринку. 2019 р. № 29. С. 91-100.
18. Паламаренко Я. В. Заходи щодо підвищення економічної ефективності діяльності підприємств спиртової галузі України в контексті сьогодення. Ефективна економіка. 2016. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
19. Паламаренко Я. В. Основи побудови стратегії інноваційного розвитку галузі спиртової промисловості України. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. №19. С. 88-97.
20. Паламаренко Я. В. Адитивна модель оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємств спиртової промисловості на основі методики PESTEL-FAMIL(Y)-аналізу. Економіка та суспільство. 2017. № 9: URL: <http://economyandsociety.in.ua>
21. Салькова І.Ю., Санцевич В.О. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства. Економіка та суспільство. 2018. № 16. С. 790 -794.
22. Хаєцька О.П. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва в Україні Економіка та управління АПК. 2018. №2. (140). С. 122-131.

8. Методи навчання

- використання мультимедійних лекцій (вступна, тематична, оглядова, проблемна, лекція-діалог, пояснювально-ілюстративна лекція, лекція-дискусія, заключно-узагальнююча лекція);
- використання фліпчарту (проведення тренінгів, семінарів);
- розв'язання ситуаційних задач;
- круглі столи, економічні турніри, ділові та рольові ігри, що формують професійну компетентність;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розв'язання кросвордів відповідно тем;

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності – 10 балів, підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Форми поточного та підсумкового контролю

- екзамен;
- тести;
- контрольні роботи;
- самопрезентації;
- презентації;
- самопрезентації;
- командні наукові проєкти;
- самоконтроль;
- взаємоперевірка.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, тестування	Критерії оцінювання
90-100 %	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89 %	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72 %	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54 %	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34 %	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15 %	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	4
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист дослідницьких проєктів)	15
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	4
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (підготовка презентацій та доповідей за обраною проблематикою, розробка та захист дослідницьких проєктів)	15
Всього за атестацію 2		30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності (участь у роботі наукових гуртків, конференціях, підготовка наукових тез, статей, доповідей тощо).	10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 50% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 20% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – на екзамені.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено

Гарант освітньої програми

(підпис)

Брояка А.А.